

EUROPEAN UNION

EU MISSIONS

SOIL DEAL FOR EUROPE

Concrete solutions for our greatest challenges

© European Union, 2021

EU:n maaperämissio

Ilmastovastuujaosto 10.9.2024
Sonja Palhus

EU:n maaperästrategia

- EU:n komissio: terveet maaperät vuoteen 2050 mennessä.
- Tällä hetkellä 60–70 prosenttia EU:n maaperistä eivät ole terveitä, ja siksi maaperän suojelun tasoa halutaan nostaa.
- EU:n maaperästrategialla pyritään varmistamaan, että vuoteen 2050 mennessä:
 - kaikki EU:n **maaperäekosysteemit ovat terveitä ja vastustuskykyisempiä** ja voivat siten tarjota elintärkeitä **ekosysteemipalveluja** myös jatkossa.
 - uutta maata ei enää oteta käyttöön ja maaperän pilaantuminen on laskenut tasolle, jolla se ei enää aiheuta haittaa ihmisten terveydelle tai ekosysteemeille.
 - maaperän **suojelusta** ja kestävästä hoidosta ja huonontuneen maaperän **ennallistamisesta** on tullut yleisiä toimintatapoja.

Osana strategian toimeenpanoa komissio julkaisi maaperän terveyttä koskevan direktiiviehdotuksen (Soil Monitoring Law) kesällä 2023. Ehdotus on osa vihreän kehityksen (Green Deal) ohjelmaa ja tukee YK:n kestävä kehityksen tavoitteita.

Missiot – sitoumuksia ratkaista tämän päivän suurimpia haasteita

käyttäen tutkimus- ja innovaatiohankkeita, toimintapoliittisia ohjaustoimia ja lainsäädäntöaloitteita

- EU-missioiden tavoitteena on löytää ratkaisuja maailmanlaajuisiin haasteisiin.
- Komissio on valinnut maaperän kunnan parantamisen vuoteen 2030 mennessä yhdeksi EU:n tutkimus- ja innovaatio-ohjelman alaiseksi missioksi.
- Maaperän terveyden lisäksi muita missioita ovat
 - ilmastonmuutokseen sopeutuminen
 - syövän torjunta
 - merten ja vesistöjen tilan parantaminen ja
 - ilmastoneutraalit sekä älykkäät kaupungit

Maaperämissio

– maaperän kunnon parantaminen 2030 mennessä

• Miksi?

- Yli 60 % EU:n maaperästä on **huonossa kunnossa**. Maaperä kuitenkin tuottaa erilaisia **ekosysteemipalveluita**, mm. ruuantuotannon, veden puhdistusta, hiilensidontaa ja luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittäviä elinympäristöjä.
- Ilmastonmuutoksen aiheuttamien **äärimmäisten sääilmiöiden** lisääntyminen tulvien ja kuivuuden myötä pahentaa entisestään maaperän huonontumista + rakentaminen jm. **maankäyttötarpeet** → maaperän terveyden suojeleminen ja elvyttäminen on entistä tärkeämpää
- Komission mukaan huonontuneen maaperän ja ekosysteemipalvelujen hinta on 50 miljardia euroa vuodessa

Maaperämissio

– maaperän kunnon parantaminen 2030 mennessä 1

- **Mitä?**

Mission tavoitteena on löytää ratkaisuja maaperän kestävään hoitoon ja parantamiseen sekä **maa- ja metsätalousalueilla** että **kaupunkiseutujen ja teollisuuden alueilla**.

Missiolla pyritään tuomaan **näkyvyyttä** maaperän terveydelle, jakamaan tieteseen pohjautuvaa **tietoa** maaperän tilasta ja edistämään **hyvien käytäntöjen vaihtoa**

Maaperän terveys määritellään "maaperän jatkuvaksi kyvyksi tukea ekosysteemipalveluja", ja sitä arvioidaan ehdotettujen, mitattavissa olevien **indikaattoreiden** avulla

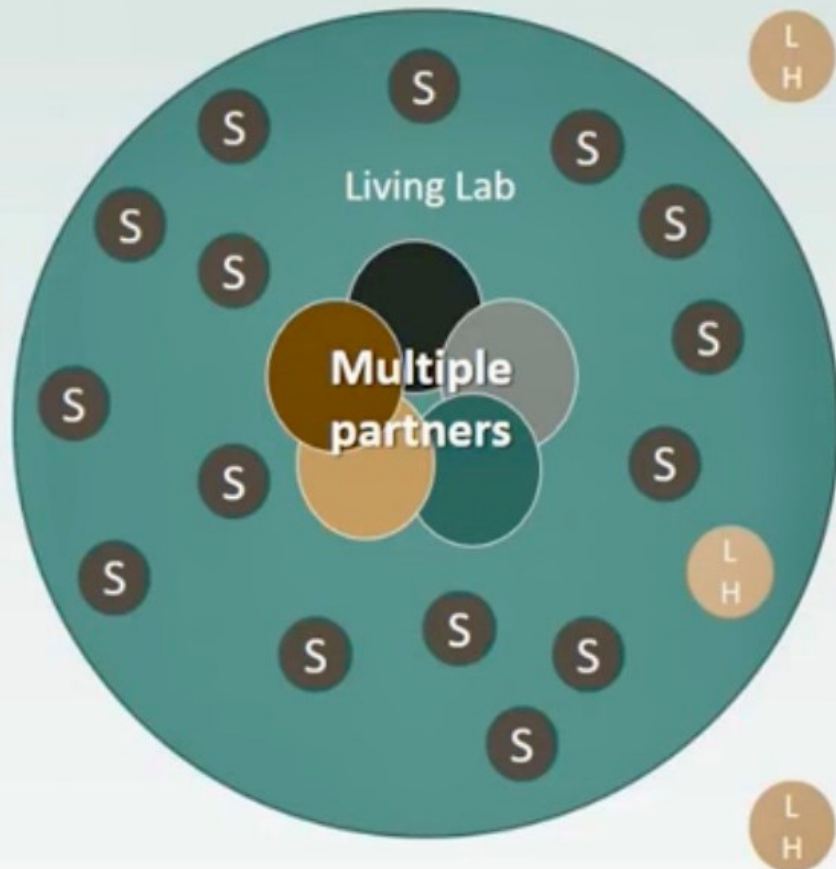
Maaperämissio

– maaperän kunnon parantaminen 2030 mennessä 2/2

Miten?

- Maaperämissiion tavoitteena on luoda vuoteen 2030 mennessä sadan elävän koealueen (living labs) ja kärkihankkeiden (lighthouse) **verkosto**, jonka avulla löydetään **ratkaisuja ja hyviä toimintatapoja** maaperän terveyteen ja hoitoon.
- Verkosto hyvien toimintatapojen demonstroimiseksi
- Toimia rahoitetaan erityisesti Horisontti Eurooppa –ohjelmasta
- Suomessa toimia koordinoi TEM, Suomen Akatemia Anni Kleino NCP, ELY-keskusten valtakunnallinen ilmastoyksikkö vastaa toimeenpanosta Suomessa, Paula Ollila

	Scale	Activities	Performance in soil health improvement
Living Lab	Regional/ subregional landscape	Coordinate experimentations & partners	In progress at landscape scale
Living Lab experimentation site	Local (one farm/forest, one urban site, etc)	Co-create knowledge and innovations	In progress on the site
Lighthouse	Local (one farm/forest, one urban site	Experiment and/or demonstrate	Demonstrated high performance

Maaperämissiön tavoitteet

- 1. Aavikoitumisen vähentäminen
- 2. Maaperän hiilivarastojen säilyttäminen ja lisääminen
- 3. Lopetetaan maaperän sulkeminen läpäisemättömillä pintarakenteilla ja lisätään rakennettujen alueiden uudelleenkäyttöä
- 4. Maaperän saastumisen vähentäminen (mm. mikromuovit, kemialliset kasvinsuojeluaineet) ja ennallistamisen lisääminen
- 5. Eroosion ehkäisy, ravinnevalumien ehkäisy
- 6. Maan rakenteen parantaminen, tiivistymisen välttäminen, maaperän biologia ja monimuotoisuus
- 7. EU:n maaperäjäljen pienentäminen
- 8. Tiedon ja ymmärryksen lisääminen maaperän terveyden merkityksestä yhteiskunnassa

Maaperämission julistus – Mission soil

- Euroopan komissio haluaa missioon mukaan laajasti eri sidosryhmiä: kuntia, alueita, tutkimus- ja koulutuslaitoksia, yrityksiä, järjestöjä, maanomistajia ja yksityishenkilöitä.
- Julistuksella pyritään tuomaan näkyvyyttä maaperän terveydelle, jakamaan tieteeseen pohjautuvaa tietoa maaperän tilasta ja edistämään hyvien käytäntöjen vaihtoa.
- Maaperämission julistukseen voivat osallistua kaikki maaperän kunnosta välittävät organisaatiot ja yksityishenkilöt.
-
- Maaperämission manifesti aukesi keväällä 2023 ja Varsinais-Suomen liitto/Valonia allekirjoittivat sen syksyllä 2023

Missioon linkittyvä työ VS-liitossa

- Muut missiot (ilmastonmuutokseen sopeutuminen, meri)
- VS ilmastotiekartta, viherrakenneselvitys, kestävän maankäytön suunnittelu, mietintö biotaloudesta, TKI-tiekartta
- Saaristomerityö - miten vähennetään maa- ja metsätalouden ravinnevalumia ym., toimenpiteet pelloilla ja metsätaloudessa
- Älykkään erikoistumisen painopiste: ruoka, innovatiiviset ruokaketjut
- Kiertotaloustyö, uudistava maanviljely ja kestävä ruokaketju - ruokakehittäjien verkosto
- Regional Innovation Valley (RIV) - Increasing Food Security - kestävä ja turvallinen ruokasektori
- Osallisuus

EU mission "A Soil Deal for Europe"

- <https://youtu.be/3hPIZqwwhhM>
- [Nati00ns](#) helpdesk

